

U některých psychiatrů se spolupráce s klinickým psychologem stala nezbytnou součástí týmové práce. Docent Kurt Freund až do svého odchodu do emigrace intenzivně spolupracoval s několika psychology, zpočátku s doktorem Janem Srncem, později s Václavem Pinkavou a s pisatelem těchto vzpomínek na práci v Apolináři. Zval také řadu významných externích psychologů na pravidelné porady. Docent Jaroslav Skála spolupracoval s psychologem Eduardem Urbanem na protialkoholním oddělení. Trvalou spoluprací s psychology navázal také docent Ferdinand Knobloch věnující se léčbě neurotiků ambulantně a ve speciálním ústavu v Lobči. Docent Jan Fischer trvale spolupracoval s dětskými psychology na oddělení dětské psychiatrie (Hanou Drábkovou, Evou Rejmanovou). Někteří psychiatři pracovali s psychology příležitostně (docent Jiří Roubíček). Lze konstatovat, že se během času vytvořilo na psychiatrické klinice prostředí umožňující plodnou spolupráci psychiatrů a psychologů. Objektivním důkazem tohoto vývoje je publikace dvou knih, na jejichž sepsání se podílela řada psychiatrů a klinických psychologů. V roce 1966 vyšla kniha „Emoce“ z podnětu profesora Vondráčka. V redakci byli J. Diamant, M. Černý a V. Študent. Úspěch knihy, která jako druhá v tehdejší východní bloku pojednávala o dlouho opomíjeném tématu, si v roce 1968 vynutil druhé vydání, jež bylo odměněno Kuffnerovou cenou. Druhá kniha s názvem „Lékařská psychologie“ byla jednou z prvních

přehledných knih o tehdejšímu stavu lékařské psychologie v českých zemích. Jejimi pořadateli byli J. Diamant a E. Urban. Kniha vyšla pod jmény V. Vondráčka a J. Dobiáše v roce 1969, kdy jsem již byl v Nizozemsku. Spolu s docentem Dobiášem jsme v ní publikovali kapitolu o konkrétních možnostech uplatnění klinické psychologie v různých lékařských oborech, přičemž jsme vycházeli z rozhovorů s přednosty klinik fakultní nemocnice.

V období počínajícího pražského jara se zvýšila možnost podnikat studijní cesty na Západ. Tím vzrostl počet podnětů pro vývoj klinické i vědecké práce a spolupráce psychiatrů a klinických psychologů, jež se stala trvalou součástí jejich diagnostické, terapeutické i výzkumné činnosti. Členové StB však nepřestávali dohlížet na činnosti některých, pro ně podezřelých pracovníků a často je podrobovali nepřijemným výslechům. V té době jsem byl několikrát vyšetřován i já. Moje vzpomínky na průběh mé pracovní kariéry v Praze jsou názorným příkladem politického útlaku osob, nestraníků, jimž orgány KSČ nikdy nedůvěřovaly. Ukazují různé metody nátlaku a omezování, které orgány strany používaly v ideologickém boji proti „buržoazní pavědě“, psychologii. Ukázalo se však, že rozvoj vědy nelze zastavit násilím. Díky houževnatosti mnoha psychologů a kolegiální výpomoci lékařů se nakonec podařilo psychologii ve zdravotnictví natrvalo prosadit a vybojovat jí místo v mezioborové týmové spolupráci.

*doc. MUDr. et PhDr. Jiří Jindřich Diamant,
De Hoghe Weijdt 15, 1851EB Heiloo, Nizozemsko
e-mail: j.-j.blackstone@planet.nl*

REAKCE NA ČLÁNKY

Sezonalita narodenia ako biologický faktor kriminálnej aktivity Česká a Slovenská psychiatrie 2011; 6: 324–326

Dear Editor:

I read with great interest the article SEASONALITY OF BIRTH AS BIOLOGICAL FACTOR IN CRIMINAL ACTIVITY by Andre et al. published in the December issue of your Journal. Their intriguing data indicate that forensic patients charged with violent crimes were more likely born in the winter than in the other seasons. Several potential explanations were offered for this finding.

I am writing to draw attention to a possible explanation that is rather different from those mentioned by these authors. The new explanation is that children born at different times of the year have mothers of different socioeconomic characteristics. This was demonstrated in a set of approximately 52 million live births in the United States (Buckles & Hungerman, 2008). Children born in the winter were disproportionately born to women who were more likely to be teenagers and less likely to be married, and had lower educational achievement. These mothers

had low socioeconomic status. The children were therefore likely to grow up under conditions of economic deprivation. There is general agreement that such rearing environment elevates the risk for violent crime in adulthood.

Reference:

Buckles, K. & Hungerman, D. M. (2008). Season of Birth and Later Outcomes: Old Questions, New Answers. National Bureau of Economic Research Working Paper Series, NBER Working Paper No 14573. <http://www.nber.org/papers/w14573.pdf>; accessed January 30, 2012.

*Jan Volavka
PO Box 160663
Big Sky, MT 59716, USA
e-mail: janvolavka@gmail.com*